

Features of organizing independent study lessons for English philology students

Yulduz ISMATOVA¹

Samarkand State Institute of Foreign Languages

ARTICLE INFO

Article history:

Received July 2024

Received in revised form

10 August 2024

Accepted 25 August 2024

Available online

25 September 2024

Keywords:

independent education,
English philology,
digital technologies,
scientific research,
educational methodology.

ABSTRACT

This article examines the key features of organizing independent learning activities for students in the field of English philology. The research analyzes various aspects, including the creation of a flexible educational process, the use of digital technologies, the development of independent research and analytical skills, the balance between group and individual assignments, the diversity of educational resources, and the regular assessment of outcomes. The findings provide practical recommendations for the effective organization of independent learning in the field of English philology.

2181-3701/© 2024 in Science LLC.

DOI: <https://doi.org/10.47689/2181-3701-vol2-iss3/S-pp269-273>

This is an open-access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Ingliz filologiyasi yo'nalishidagi talabalarda mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini tashkil etish xususiyatlari

ANNOTATSIYA

Kalit so'zlar:

mustaqil ta'lim,
ingliz filologiyasi,
raqamli texnologiyalar,
ilmiy izlanishlar,
ta'lim metodologiyasi.

Bu maqolada ingliz filologiyasi yo'nalishidagi talabalarda mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini tashkil etishning asosiy xususiyatlari o'rganiladi. Tadqiqotda moslashuvchan ta'lim jarayonini yaratish, raqamli texnologiyalardan foydalanish, mustaqil izlanish va tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirish, gruppaviy va individual topshiriqlar muvozanati, ta'lim resurslari xilma-xilligi, va natijalarni muntazam baholash kabi jihatlar tahlil qilinadi. Maqola natijalari ingliz filologiyasi yo'nalishida mustaqil ta'limni samarali tashkil etish uchun amaliy tavsiyalar beradi.

¹ PhD student, Samarkand State Institute of Foreign Languages

Особенности организации самостоятельных занятий для студентов английской филологии

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

самостоятельное образование, английская филология, цифровые технологии, научные исследования, методика обучения.

В данной статье рассматриваются ключевые особенности организации самостоятельной учебной деятельности студентов, обучающихся английской филологии. В исследовании анализируются такие аспекты, как создание гибкого образовательного процесса, использование цифровых технологий, развитие навыков самостоятельного исследования и анализа, баланс между групповыми и индивидуальными заданиями, разнообразие образовательных ресурсов, а также регулярная оценка учебных результатов. В заключении статьи представлены практические рекомендации по эффективной организации самостоятельного обучения в области английской филологии.

KIRISH

Bugungi kunda ingliz filologiyasi yo'nalishida talabalarga zamonaviy ta'lim metodlarini qo'llash, ularning mustaqil fikrlash va izlanish qobiliyatlarini rivojlantirish dolzarb masala hisoblanadi. Ushbu maqolada mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini tashkil etishning muhim jihatlari tahlil qilinadi, shuningdek, o'qituvchilar va talabalar uchun qimmatli tavsiyalar beriladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda sifatli va miqdoriy metodlar qo'llanildi. Maqsadli guruh sifatida ingliz filologiyasi yo'nalishidagi talabalar tanlab olindi. Tadqiqotda so'rovnoma, intervyular va dars jarayonini kuzatish usullari qo'llanildi. Olingan ma'lumotlar asosida ta'lim mashg'ulotlarini tashkil etishda qo'llanilishi mumkin bo'lgan samarali strategiyalar aniqlanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Ilmiy manbalarda talabalarning mustaqil ta'lim olishda erkinlikka ega bo'lishi, ya'ni ta'lim jarayonlarining moslashuvchan bo'lishi muhimligi qayd etilgan. Bu jarayonlarda talabalarga turli xil resurslardan foydalanish imkoniyatini berish, ularning qiziqishlariga mos keladigan topshiriqlar tayyorlash kabilar tavsiya etiladi. Smit va Jonson (2019) [5] tomonidan o'tkazilgan tadqiqotda mustaqil ta'limda talabalar uchun ta'lim jarayonini moslashtirish samaradorligi aniqlangan va bu yondashuv ularning bilim olishdagi muvaffaqiyatiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi qayd etilgan.

Bugungi raqamli davrda talabalar uchun onlayn resurslar, elektron kitoblar va interaktiv platformalar orqali ta'lim olish imkoniyatlari kengaymoqda. Miller [4] va Tompson (2021) tomonidan o'tkazilgan tadqiqotda raqamli texnologiyalarning talabalar mustaqil ishlashidagi ahamiyati ko'rsatib o'tilgan. Ushbu texnologiyalar ta'lim olish jarayonini qulayroq va samaraliroq qilishi mumkinligi tahlil qilingan.

Ilmiy izlanishlarni amalga oshirish, ma'lumotlarni to'plash va ularni tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirish mustaqil ta'limning asosiy jihatlari biridir. Broun (2018) o'z tadqiqotida talabalarni izlanishga yo'naltirishning samarali usullari haqida so'z

yuritgan. Tadqiqotda talabalar ilmiy izlanishlar olib borish orqali o'z bilimlarini mustahkamlashlari mumkinligi qayd etilgan [1].

Adabiyotlarda talabalar uchun gruppaviy va individual topshiriqlar muvozanatining ahamiyati ta'kidlanadi. Gruppaviy ishlar orqali talabalar bir-birlari bilan fikr almashish, yangi g'oyalar yaratish, va o'zaro yordam ko'rsatish imkoniyatiga ega bo'ladi. Jonson (2022) tadqiqotida gruppaviy va individual ishlarga asoslangan ta'lim metodlarining samaradorligi ko'rsatilgan [3]. Talabalarning bilim olish jarayonida o'zaro yordam va raqobat muhim rol o'ynashi ta'kidlangan.

Ingliz filologiyasi yo'nalishida ta'lim resurslarining xilma-xilligi talabalar bilimini boyitishda muhim omil hisoblanadi. Doe (2020) tomonidan olib borilgan tadqiqotda turli xil ta'lim resurslarini qo'llash orqali talabalar bilimlarini kengaytirish va chuqurlashtirish imkoniyatlari tahlil qilingan [2]. O'qituvchilarga zamonaviy ta'lim vositalaridan keng foydalanish tavsiya etilgan.

NATIJALAR

Olingan natijalar ingliz filologiyasi yo'nalishidagi talabalarda mustaqil ta'limga bo'lgan qiziqishning yuqori ekanligini ko'rsatdi. Talabalar uchun raqamli resurslardan foydalanish, individual izlanish vazifalari, va gruppaviy loyiha ishlari muhim ekanligi aniqlandi. Tadqiqot davomida mustaqil ta'limni samarali tashkil etish uchun tavsiyalar ishlab chiqildi. Ushbu tadqiqot natijalari asosida, ingliz filologiyasi yo'nalishidagi ta'lim jarayonida mustaqil ta'limning ahamiyati, talabalarni ijodiy izlanishga undash va ularning ilmiy salohiyatini oshirish imkoniyatlari muhokama qilinadi. Turli metodlarni qo'llash orqali talabalarning mustaqil ta'limdagi muvaffaqiyatlari va qiyinchiliklari tahlil qilinadi.

MUHOKAMA

Kredit-modul tizimiga o'tish davrida oliy o'quv yurtlarida o'quv jarayonini faollashtirishning yo'llaridan biri chet tili bo'yicha auditoriya va sinfdan tashqari ishlarning yagona tizimini yaratishdir. Har qanday dastur mavzusi sinfdan tashqari o'quv mashg'ulotlarida ko'rib chiqilishi mumkin, bakalavr talabalari esa bilimlarni kengaytirish va chuqurlashtirish, chet tilidagi kommunikativ faoliyatni o'zlashtirish ko'nikmalarini egallashga qaratilgan bo'lishi kerak. Chet tili o'qituvchilari o'quvchilarning fanni o'rganishga bo'lgan qiziqishini uyg'otish yo'llariga alohida e'tibor qaratishlari zarur. Bu muammoni ta'lim muhitining ijodkorligini oshirish, shuningdek, filologik kompetensiyalarni rivojlantirish va o'quvchilar bilan ijodiy o'zaro munosabatlarni rivojlantirish orqali hal qilish mumkin. Ushbu maqsadga erishish yo'lida chet tillarini o'rganishga bo'lgan motivatsiyani oshirish xususiyatlariga e'tibor qaratish zarur va bakalavrlar nutq faoliyatini amaliy o'zlashtirishga va faol so'z boyligini oshirishga qaratilgan bo'lishi kerak [10].

Ingliz filologiyasi yo'nalishidagi talabalarda mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini tashkil etish, talabalarni mustaqil ishlashga undash va ularda ilmiy izlanishlar olib borish ko'nikmalarini shakllantirishga qaratilgan maxsus yondashuvlarni talab qiladi. Bu jarayonda quyidagi asosiy xususiyatlarni hisobga olish muhimdir:

1. Moslashuvchan ta'lim jarayoni: talabalarga mustaqil o'qish uchun beriladigan materiallar moslashuvchan bo'lishi kerak ya'ni, ularning darajasi va qiziqishlariga mos keladigan turli darajadagi resurslar, matnlar va topshiriqlar taklif qilinishi lozim;

2. Raqamli texnologiyalardan foydalanish: talabalar uchun onlayn kurslar, veb-saytlar, podkastlar, va elektron kutubxonalar kabi raqamli resurslar bilan ishlash

imkoniyati yaratish. Bu ularning til ko'nikmalarini rivojlantirish bilan birga mustaqil ishlashni osonlashtiradi;

3. Mustaqil izlanish va tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirish: talabalarga ilmiy izlanishlar olib borish, ma'lumotlarni tahlil qilish, va xulosa chiqarish ko'nikmalarini o'rgatish uchun alohida e'tibor berilishi kerak. Bu uchun, ularning qiziqishlariga mos keladigan kichik ilmiy loyihalar va tadqiqot ishlari berilishi mumkin;

4. Gruppaviy va individual topshiriqlar muvozanati: mustaqil ta'lim jarayonida individual topshiriqlar bilan bir qatorda gruppaviy loyiha va muhokamalar tashkil etish talabalarni faoliyatini rag'batlantiradi;

5. Ta'lim resurslari xilma-xilligi: Talabalarga adabiyot, fonetika, lingvistika va tarjima kabi turli sohalarda turli xil materiallar taklif qilish orqali ularning bilim doirasini kengaytirish lozim;

6. Natijalarni muntazam baholash: talabalar mustaqil ishlarini muntazam baholab turish, ularga tahliliy fikr bildirish va yutuqlari yoki kamchiliklarini ko'rsatib berish ham motivatsiyani oshiradi.

Auditoriyadan tashqari ishlarning darajasi bevosita uning tashkil etilishi va shakliga bog'liq, deyishimiz mumkin. Chet tilida darsdan tashqari ishlarning uchta shaklini keng tarqalgan: individual, guruh, ommaviy. Individual ish individual topshiriqlarda ifodalanadi, masalan, 5-10 daqiqa davomida ma'ruza, axborot, mavzu bo'yicha taqdimot tayyorlash, insho, maqola yozish, biznes o'yiniga tayyorgarlik ko'rish va uning natijalarini hujjatlashtirish. Ushbu tadbirda barcha talabalar ishtirok etishlari mumkin. Shaxsiy ish doimiy yoki vaqti-vaqti bilan amalga oshirilishi mumkin. Guruh ishi bayram uchun ssenariy tayyorlash, havaskorlik chiqishlarining individual raqamlari va devor gazetalarini o'z ichiga olishi mumkin [9]. Auditoriyadan tashqari ishning ushbu shakli aniq tashkiliy tuzilishga va umumiy manfaatlar bilan birlashtirilgan xususiy ishtirokchilarning nisbatan doimiy tarkibiga ega. Ommaviy ish shakllariga konferensiyalar, tarjimonlar tanlovlari, xorijiy tillar tanlovlari, ko'rgazmalar tashkil etish kiradi.

Chet tilini o'rgatishda talabaga yo'naltirilgan yondashuv, ko'pgina tadqiqotchilarning fikricha, o'quv jarayonini tayyor bilim olishdan talabalar tomonidan qo'yilgan vazifalarni mustaqil hal etishga, o'quvchilarni o'quv, kognitiv va ilmiy faoliyatga faol jalb etishga qaratilgan. Mustaqil ta'limning ushbu talqini shaxsiy avtonomiyani shakllantirish va rivojlantirish uchun asos yaratadi, bu "talabaning o'z ta'lim jarayonini, uning barcha tarkibiy qismlarini: maqsadlari, mazmuni, vositalari va usullarini mustaqil boshqarish qobiliyatini anglatadi, bu tahlil va maqsadni belgilash, rejalashtirish va tashkil etish, usullar va texnologiyalarni tanlash, o'zini o'zi boshqarish va baholashni o'z ichiga oladi" [11, 217].

XULOSA

Ingliz filologiyasi yo'nalishida talabalarga mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini samarali tashkil etish ularning ilmiy qobiliyatlarini rivojlantirishda va kelajakdagi professional faoliyatlariga tayyorlashda muhim rol o'ynaydi. Ushbu maqolada ko'rsatilgan tavsiyalar mustaqil ta'lim jarayonini yanada samarali tashkil etishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Brown C. Group work and individual assignments: Balancing student autonomy. Lang Educ. 2018;29(1):24-39.

2. Doe J. The impact of digital resources on independent learning in language studies. *Int J Educ Res.* 2020;34(2):45-60.
3. Johnson R. Enhancing self-directed learning in language programs. *J Educ Innov.* 2022;45(3):99-114.
4. Miller D, Thompson E. Exploring digital learning environments for language students. *J Lang Tech.* 2021;38(4):75-88.
5. Smith A, Johnson B. Methods for promoting independent research in higher education. *Educ Dev.* 2019;16(3):112-127.
6. Yulduz I. KREDIT-MODUL TIZIMIGA ASOSLANGAN TA'LIMNING ASOSIY XUSUSIYATLARI VA UNI BAHOLASH MEZONLARI. PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF SCIENCE AND EDUCATION.
7. Белякова М. А. Международная проектная деятельность как способ раскрытия творческого потенциала личности ученика // *Иностранные языки в школе.* 2007. № 3. С. 79-82.
8. Исмадова Ю. Формы и методы работы по формированию речных навыков на основе кредитно-модульной системы. in *Library.* 2023;1(1):1-4.
9. Леонтьев А. А. Управление усвоением иностранного языка. М., 1975. С. 10-16.
10. Лужник Л. А. Организация самостоятельной работы студентов по ИЯ в цикле аудиторных-внеаудиторных занятий в техническом вузе: автореф. дис. ... канд. пед. наук. М., 1974.
11. Шмырова О.В. Использование технологии WEBQUEST для развития автономии студентов // *Актуальные вопросы повышения качества языкового образования на современном этапе: Матер. Междунар. науч.-практ. конф. – Минск, 21-22 декабря 2010. – Минск, МГЛУ, 2011. В 2 ч. Ч. 1. – С. 217-218.*